

Хаванс,
15. август

Зд. Мило,

Изграждан на една досија
»ширна и корпоративна по нуклеарните
»проблеми.

Шази и корпоративна подготовка за
феледацијата - за др. Шивел. Не е
»преддох, каков подвиг в Садрис
защото не беше претседател на
мисија, а след амбасадорство на
мисионерите бидејќи не беше сродна.

Подготвих ја во макед. гласилото
размер с мислата да се одвојат
в мирен вид повеќе влијанија,
како евидентно духа бидејќи засеб-
но во една средина - др. Шивел
секој издигајќи својови и др. Раз-
лика, те мислам едно »традиционално
»вистинско Садрис - хаванс може да
се »проглед.

Види истражувањето, ако стави
за целесобразно дај ја др. Шивел
Ако не, нека да остане при ред-
носта да »идејќи. Дуваде не
сае ја изграѓаат
Како нека бидејќи особено.

Литература: Георги.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

по някои въпроси на вътрешната
и външната политика на Куба

В изпратените до сега материали от Посолството се дава, по наше мнение, една правдива картина както за вътрешното и външното положение на Куба, така и за политиката и линията на кубинското ръководство по най-актуалните проблеми на нашата съвременност.

Когато сега се анализира политиката на кубинското ръководство и се търсят причините за неговия подход към проблемите, би следвало да се има предвид следното:

Първо: Че през последните 3 - 4 години кубинското ръководство формира свои възгледи и концепции по всички най-важни проблеми на нашето време, концепции в много случаи несъвместими с марксизма-ленинизма.

В основни линии тези възгледи и концепции са различни от възгледите и оценките на нашата партия.

Второ: Кубинската комунистическа партия по същество е една новосъздадена партия, изградена на основата на обединението на движението "26 юли", старата комунистическа партия и "Директорията 13 март". В този процес движението "26 юли" постепенно завзе всички ключови позиции в партията и държавата и наложи своите идеи за световния революционен процес и за строителството на социализма като линия на сегашното ръководство на Кубинската комунистическа партия.

Сегашното ръководство на ККП фактически превзе партията. В миналото, до революцията, хората които сега са в ръководството, бяха идейно недоизградени революционери, много от тях бяха анти-

комунисти, или пък стояха на значително разстояние от комунистическата идеология. Това са предимно интелегенти, участници в студентското движение, последователи на идеите на Марти, с голяма смесица на възгледи и разбирания. Всичко това дава отпечатък върху линията на партията, която, макар и да се нарича комунистическа, все още не е изградена като марксистко-ленинска партия.

Методично, крачка по крачка, от 1962 г. до 1968 г. - Януарския пленум, Фидел ликвидира старата партия и създаде комунистическа партия по свои разбирания.

За това разбира се му помогнаха някои грешки от сектантски характер на Ескаланте и другите ръководни членове на партията, които не можаха да се ориентират правилно. Грешки допуснаха както в хода на революционната борба, така и след революцията.

Трето: Без да се отчитат някои черти в характера и личността на Фидел Кастро, също не би могло правилно да се разбере вътрешната и външната политика на Куба. Тази политика сега се формира от Кастро.

В своите действия Фидел Кастро си остана един идеалист, и не в малко случаи авантюрист. Иска да създаде едно ново общество пренебрегвайки редица основни закономерности на социализма и опита на КПСС, търсейки "свой" път за решаване на международните и на вътрешните проблеми.

Въпреки, че сам се нарича марксист-ленинец с доста големи претенции, Кастро не е в състояние да направи марксистки оценки на фактите и събитията. Манията за водачество, самочувствието и самомнението, надценяване на собствените сили, му пречат да се учи от другите, създават предпоставки за авантури особено при по-усложнена обстановка.

Развитието на Фидел Кастро като революционер е свързано с интелегенцията, със студентското движение, далеч от работническата класа. Тази дребнобуржоазна обстановка е дала сериозно отражение при неговото формиране.

Победата на революцията под негово ръководство само усилва такива отрицателни черти в неговия характер, като самолюбието, вождизма и авантюризма и вече сам се мисли не само за вожд на кубинския, но и на латиноамериканските народи. А не можейки марксистически да оцени реалните обстоятелства за победата на кубинската революция, той генерализира опита на тази революция като задължителен за цяла Латинска Америка и на тази основа допуска много грешки.

На 2.XII.1961 г. Фидел заяви: "Вярвах ли аз в марксизма на 26 юли 1953 г.? - Да! Разбрах ли го така както го разбирам сега след десет години борба? - Не!" И по-нататък - "бях ли понякога повлияван от пропагандата на империализма и реакцията против комунистическите партии". По всичко изглежда, че тези предубеждения не само не са преодолени, но са нарастнали.

Четвърто: Антисъветските настроения на Фидел Кастро. Кастро не оценява ролята на СССР за независимостта на Куба. Не разбира и не оценява ролята на СССР в световния революционен процес. Поставя социалистическия лагер и американския империализъм на една дъска.

Отношението на Кастро към СССР е хладно, в не малко случаи - враждебно. Години наред кубинското ръководство провежда линия на принижаване и отричане значението и политиката на КПСС и Съветския съюз. В последно време процеса на отдалечаване и охлаждане към СССР се усилва.

Тази позиция крие сериозни опасности, могат да се очакват изненади.

Пето: Проявите на национализъм в кубинското ръководство. То говори за интернационализъм, но действията му са националистически.

Тези обстоятелства усложняват нашите отношения с Куба, създават трудности в по-нататъшното развитие на политическите отношения.

6

I. БЕЛЕЖКИ ПО НЯКОИ ВЪПРОСИ ОТ ВЪНШНАТА
ПОЛИТИКА НА КУБА И ОТНОШЕНИЕТО НА РЪКО-
ВОДСТВОТО НА ККП КЪМ ПРОБЛЕМИТЕ НА
МЕЖДУНАРОДНОТО КОМУНИСТИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ.

През последните 5 - 6 месеца няма никаква съществена промяна във външнополитическия курс на Куба.

В основна линия кубинското ръководство продължи да следва своя курс. Ако през това време се говори по-малко по външнополитическите въпроси, то се дължи на поредицата от неуспехи на Куба на международната арена, на увеличеното внимание по вътрешните проблеми. С това може да се обяснят главно и по-голямата въздържаност към някои проблеми, които възникнаха в международното комунистическо движение, а също и към разногласията с компартиите в Латинска Америка.

Това обаче не означава начало на друг външнополитически курс. Най-ярко за това говори пленума на ЦК на ККП през януари, действията против ръководствата на някои латиноамерикански компартии, антисъветските изказвания и пр.

До сега в изпратените материали са изложени обширно основните схващания и концепции на кубинското ръководство по международните проблеми.

Тук ще се спрем накратко по някои от тях.

1. Различията с кубинското ръководство обхващат почти всички основни въпроси на комунистическото движение.

а/ По въпросите на международното комунистическо движение. През последните две години кубинските концепции за "собствен" път в изграждането на социализма и комунизма по проблемите на международното комунистическо движение и по външната политика се оформиха ясно. За кратък период от време различията

между Куба и международното комунистическо движение, които в навечерието на Триконтиненталната конференция през 1966 г. се очертаха като тенденция и временно отражение на особеностите на кубинската революция, се задълбочиха сериозно, засягайки редица основни проблеми на съвременността.

Тези тенденции са:

- Куба да претендира за ръководна роля в световния революционен процес;
- да налага своя курс и концепции на компартиите от Латинска Америка, включително и по пътя на износ на революция и подклаждане на фракционерство;
- принизяването и отричането на ролята на КПСС;
- обявяването на методите и стратегията на международното комунистическо движение за остарели и негодни;
- противопоставянето ѝ на политиката на социалистическите страни особено в моменти на остри сълъкновения на международната арена.

Тези тенденции постепенно се превърнаха в политика на ръководството на кубинската партия и държава. Опитите да бъдат приложени тези схващания в живота създадоха определени трудности в икономиката и в отношенията на кубинското ръководство с братските партии.

На тези тенденции бяха подчинени и съответни действия на ръководството.

Конференцията на ОЛАС от м. юли 1967 г. не даде очакваните от кубинското ръководство резултати. Фактически тя претърпя провал. Органите на конференцията са разпуснати. Конференцията предостави на Куба секретарското място на избрания комитет на ОЛАС. До сега обаче не е назначен човек на това място. Комитетът на ОЛАС не се събира и не е конституиран. Практическият резултат на ОЛАС е нарастналото напрежение в отношенията между кубинското ръководство и братските партии.

Гибелта на Гевара нанесе много тежък удар върху политическия курс на Куба. До разгрома на неговата група Куба е опитвала да подтикне революцията на континента, като е организирала близо 40 пъти малки партизански ядра в различни латиноамерикански страни. Всички тези опити са претърпели крах. През 1967 година станаха редица нови провали: Режи Дебре - известният глашатай на кубинските концепции, попадна в ръцете на врага в Боливия и направи редица разкрития.

Заловени бяха трима кубинци при дебаркиране на група партизани на Венецуелско крайбрежие.

В Боливия загина цяла група отговорни кубински другари.

Опита да се постави на колене Венецуелската партия чрез разколническата дейност на Дуглас Браво и безогледните атаки от кубинска страна се провали. Партизанските действия на неговата група не показаха развитие и подем.

Плана Гевара, според който в Боливия трябваше да се създаде мощна партизанска база и от там да се изпращат въоръжени групи във всички страни на континента се провали. С името на Гевара беше свързано най-крупното усилие на Куба в осъществяването на континенталната ѝ политика. Гибелта на Гевара показа безплодието и погрешността на политическия курс на ръководството на кубинската комунистическа партия.

Кубинските другари отдавна не скриват различията с братските партии. Напротив. Те ги развиват и обосновават някои свои действия именно с различията.

Отказаха да изпратят своя делегация на конгреса на ГЕСП, мотивирайки се с аргумента, че техните позиции по редица въпроси на нашата съвременност се различават от тези на братските партии и че не желаят тези различия да внесат затруднения в отношенията на Куба със социалистическите страни. Компартиите - заявява Сиенфуегос, превръщат своите конгреси в трибуни на международното комунистическо движение, от където се отправят атаки

срещу кубинските позиции /за пример посочи и IX конгрес на БКП. През м. януари 1967 г. др. Монхе - до неотдавна първи секретар на Боливийската комунистическа партия, беше в Куба и събщи, че в разговора с Фидел Кастро, последният е изразил недоволство от това, че нашата партия е предоставила трибуната на IX конгрес на Хесус Фария, който е отправил атаки срещу кубинското ръководство/. Поради нежеланието от страна на Куба да се разгаря спор, ръководството е решило да не изпраща в бъдеще свои делегации на тези конгреси.

Кубинското ръководство не търси пътища за преодоляване на различията с международното комунистическо движение. Напротив, Фидел многократно заявява, че Куба има свой собствен път, че тя ще следва този път, независимо от рисковете.

В Куба са идвали някои отговорни съветски ръководители като Громико, Манеров, Рашидов и други, но кубинското ръководство не е показвало разположение за откровен разговор и търсене на пътища за преодоляване на различията. Така постъпиха и при разговорите с др. Косигин. Месеци по ред кубинските другари протакаха и отговора, относно посещението на др. Андронов и фактически провалиха посещението.

Има случаи представители на братски партии - секретари на ЦК или членове на Политбюро, като тези на Мексиканската, Колумбийската, Венецуелската и др. партии да идват в Куба, за да обсъдят някои от спорните въпроси и Фидел Кастро да ги държи по 10 - 15 дни в Хавана и накрая да не ги приеме.

"Гранма" публикува на 19.XI.1966 г. една реч на Харт - член на ПБ и секретар на ЦК, произнесена пред секретарите по организационните въпроси. В последния раздел на тази реч се прави опит да се обоснове разкола в международното комунистическо движение, като нещо закономерно. "Лейнинизмът - казва Харт - се появи като една триумфираща сила фактически в обстановката на една криза на организации, хора и партии. Третият интернационал

възникна от пепелищата на Втория интернационал". След това внуши, че съдбата на съвременното международно комунистическо движение е близка с тази на Втория интернационал.

При едно интервю в началото на 1967 г. на Фидел Кастро е бил поставен следния въпрос от редактор на мексиканското списание "Сусесос":

"Направила ли е или готви ли се да направи Куба нещо за възстановяване на идеологическото единство и единодействие в социалистическия лагер?"

Отговорът е съвсем кратък: "За какво? Това би било губене на време".

Накратко различията на кубинското ръководство със световното комунистическо движение се очертават по следните въпроси:

- По оценката за главното противоречие на съвременната епоха. Куба споделя становището, че главното противоречие не е между социализма и капитализма, а между империализма и националното освободително движение.

- Светът е разделен на напреднали и изостанали страни, без да се прави разлика за социалния строй в тези страни.

- По въпроса за мирното съвместно съществуване. Мирното съвместно съществуване, така както се провежда в живота, е израз на съгласателство с империализма според кубинското ръководство. Те развиват възгледа за "един, два, много... Виетнами..".

- За движущите сили на революцията в Латинска Америка. Отрича се ролята на партиите. По същество цялата теория на Дебре цели установяване на ръководната роля на дребната буржоазия в революционния процес. От тук следва и практическия извод - на революцията да не се гледа като на резултат от класовата борба, а като резултат от смелостта на шепа убедени хора.

- Отрича се опита на КПСС и социалистическите страни в социалистическото строителство. Принизява се ролята на СССР.

- Отрича се развитието на теорията след Ленин.

- Отрича се международното комунистическо движение. Остарели са стратегията му и формите на борба.

б/ Някои факти във връзка с тези различия. Известно е, че Куба не взе участие в Будапещенското съвещание на братските партии и не отрази работата на съвещанието в печата. В бюлетина обаче, който издава ЦК на ККП, бяха публикувани всички телеграми, които показваха трудностите на съвещанието и коментарите на западната преса. През цялото време се пускаха подобни материали за становищата на Румънската делегация. След приключване на съвещанието излезе специален брой на бюлетина, в който бяха събрани всички материали и документи на румънската делегация, решението на пленума и коментарите в полза на поведението на румънската делегация.

През последните години кубинският политически курс все повече се откъсва от линията на международното комунистическо движение и в отделни моменти активно се противопоставя на нея.

В речта си от 2.1.1968 Фидел декларира:

"Нашата страна ще води напред своята интернационалистическа политика, без никакви колебания и в солидарност с революционното движение в целия свят. Ще задълбочава своите революционни идеи и ще води напред своите знамена, докъдето е способна. Страната ни ще съхранява своя собствен отпечатък, резултат от опита и от историята; и в идеологията своите критерии, своята най-абсолютна независимост, своя собствен път, изработен от нашия народ и в съответствие с нашите задачи".

В своята реч на 12 януари 1968 г. Фидел насочи главния удар в традиционното за кубинското ръководство направление - комунистическите партии са остарели и трябва да се заместят от нов, действителен авангард в революционния процес.

В тази реч Фидел Кастро заявява:

- След Ленин теорията не е развивана.
- Робува се на стари догми и постановки несъответстващи на действителността.
- Поднасят се идеи от името на марксизма, "които приличат на истински вкаменелости".
- Световните проблеми не се анализират от научно гледище и от революционни позиции, а от позициите на една псевдореволюционна църква.

- Цялата реч бе пропита от идеята, че основното противоречие в света е в противоречието между империализма и третия свят. За социалистическите страни обаче не спомена и дума. Все едно че те не съществуват и нямат нищо общо с проблемите на третия свят, с борбата им за свобода и изграждането на независима икономика и т.н.

Тази платформа не е нова, но Фидел намери за нужно да я развие пред интелектуалците, участвували на конгреса на културата в Хавана през м. януари 1968 г., много от които са антикомунисти, троцкисти. Атаката срещу компартиите беше сърцевината на неговата реч.

Кубинското ръководство не прави подбор в търсенето на приятели - прокитайци, троцкистки елементи, буржоазни революционери, антикомунисти и пр. Важното е те да го подкрепят и в свои заявления да манифестират, че кубинската революция носи новите правилни решения на съвременните проблеми, на революцията и изграждането на новото общество, че комунистическото движение изживява тежка криза, застаряло е, минало е в ариергарда и не е в състояние да ръководи борбата; че е нужна нова теория, нови идеологически оръжия, нов авангард.

Кубинските ръководители смятат себе си за съвременните ленинци и водят и ще водят борба за привличане на партии и на комунисти на своя страна. Те се надяват на промени в полза на техните концепции и в нашите партии, включително и в КПСС.

През миналото лято един от изтъкнатите кубински дейтели по въпросите на революцията в Латинска Америка, в разговор авторитетно бе заявил, че в ЦК на КПСС има две течения. Опозиционното течение набира бързо сили и то ще възстанови ленинските традиции на КПСС в борбата против империализма и по основните проблеми на нашата съвременност. На конференцията на ОЛАС бе разпространен един клеветнически материал на испански, подписан от стари болшевики, против сегашния курс на КПСС. Кой и как го е разпространил не можахме да разберем, но това не е станало без съгласието на кубинските ръководители/.

Кубинското ръководство ще търси контакти с братските партии и ще работи активно там, където се надява на известен успех. Връзките му с Корея, с Виетнам, по-специалното отношение към ГДР, напоследък и към Румъния, показва една ориентация към страни, които са в невралгични райони, а така също и към по-малките страни. Линията е да се търси такъв именно блок на по-малките социалистически страни и с онези, които показват центробежни тенденции.

Имаме основание да смятаме, че това се прави и с цел да отклонява вниманието, да не се говори за СССР, да се насочва негласно такъв един блок от малките страни против СССР, да се показва, че кубинското ръководство се разбира с всички други, но със СССР не може.

в/ За отношенията с комунистическите партии от Латинска Америка.

Известно е, че в хода на подготовката на конференцията на ОЛАС кубинското ръководство беше предприело на широк фронт атака срещу компартиите от Латинска Америка. От тогава насам атаките в печата и речите на ръководителите срещу братските партии от Латинска Америка не са така чести. Отношението и позициите обаче не са променени. При всякакъв повод, когато се говори за Венецуела, се отсялязва по нещо за ръководство на

ВКП. Трудни станаха отношенията с Гватемалската партия на труда и в известна степен с Доминиканската комунистическа партия.

За отношенията с Гватемалската партия на труда. Неотдавна информирахме, че под натиска на Куба група партизански ръководители начело със Сезар Монтес, се обявиха против партията, обвиниха ръководството на Партията в предателство, в сътрудничество с реакцията и всички други грехове и създадоха комендансиа за единно политическо и военно командване на партизанските групи. Всичко това стана по образа във Венецуела. След това последва обединяване на командването с отряда на Йон Соса, при което Соса бе избран за първи, а Монтес - за втори комендант. Атаките срещу партията предизвикаха криза в отношенията между тях и кубинското ръководство.

С Доминиканската компартия. Отношенията на взаимно доверие са разклатени от случая с Кааманьо. След като партията бе постигнала единство и обща програма за действие с него и други демократически доминикански лидери и леви организации, кубинското ръководство организира прехвърлянето на Кааманьо в Куба против волята на партията и го готви за самостоятелни действия с кубинска помощ от стила на операцията в Боливия.

В Колумбия партизаните на Фабио Васкес, който има за цел да наложи кубинския курс в колумбийското революционно движение, полагат неимоверни усилия да откъснат Моруланда от партията и да го тласнат по пътя на Дуглас Браво.

В Куба продължават да се подготвят военни групи от латиноамериканци, с оглед да бъдат прехвърлени в съответните страни. Сигурни сведения имаме за обучение на гватемалци, доминиканци и никарагуанци. Последните принадлежат на прокитайската група в Никарагуа.

Тези факти говорят, че макар да има едно снижаване на гласа на кубинското ръководство по стратегията на Куба в Латинска Америка, курса и методите нямат съществена промяна.

Отношението към компартиите в Латинска Америка е отрицателно. Кубинските ръководители може би имат известно основание, когато критикуват някои от компартиите за изоставане от събитията, за стари методи и липса на дейно, активно ръководство и т.н. Разбира се, отричането на ролята на партиите и борбата, която кубинското ръководство води срещу тях, грубото вмесване и подтикването им към авантюризмъ, няма нищо общо с братската загриженост и стремеж да се помага на комунистическите партии от континента.

В резултат на кубинския натиск и в известна степен на обективното развитие, повечето от компартиите са изправени пред необходимостта от един сериозен анализ и преустройство на работата, с оглед да повишават постепенно, но последователно, своята авангардна роля и активност в революционните борби.

За комунистическите партии от Латинска Америка в настоящия етап съществуват две опасности:

Едната е да възприемат кубинския авантюристичен курс, било поради влиянието или натиска на Куба, било поради натиска на по-младите в партиите, или на отделни членове на ръководствата, било поради организирането, макар и без съгласие на партиите, на партизански групи в съответните страни.

Такава опасност е не само вероятна. На нея плащат данък Венецуелската, Гватемалската, Хондураската, Никарагуанската и редица други партии. След конференцията на ОЛАС и гибелта на Че Гевара партиите вероятно ще могат да дават по-сериозен отпор на авантюристичните тенденции. Ако обаче кубинските ръководители продължат да настояват за организиране на партизански отряди в латиноамериканските страни и да атакуват комунистическите партии, трудностите ще растат и натиска ще оказва в една или друга степен своето въздействие. Така че опасността от тласкане към авантюристични действия и на тая основа отслабване на партиите и разцепление в партийните редове и революционното движение съществува.

Втората опасност се свежда до недооценката на измененията се условия на континента. Ако ръководствата на редица партии не отговарят на тези промени със съответна активност, гъвкавост и умение да сплотяват демократичните и революционни сили, също ще възникнат и ще се задълбочават трудностите вътре в самите партии. За това свидетелствуват събитията в Доминиканската, Хондураската, Бразилската и други партии. Чувствува се един стихийен процес на обновление, който за съжаление излиза от контрола на редица партийни ръководства, не всякога е и в съответствие с партийните норми. Придружен е с екстремизъм и в оценки и в действия.

2. За отношението на кубинското ръководство към Съветския съюз

И след идването на новия съветски посланик Солдатов през м. май т.г. отношението към СССР не се подобрява.

Пленумът на ККП нанесе силен удар върху отношението между Куба и Съветския съюз. Процесът на охлаждането на тези отношения продължава да се развива. Инсинуациите за натиск от страна на Съветския съюз върху Куба се поддържат в една латентна форма.

Някои кубински ръководители продължават да твърдят, че в Куба няма антисъветски курс, че сегашния момент е преходен, че той е резултат на дейността на микрофракцията. Това обаче не е така. Има основание да се омята, че хладното отношение към Съветския съюз вече става един обмислен курс на кубинското ръководство.

В последно време, на срещата между съветския посланик и Фидел, последният недвусмислено е заявил, че СССР не помага на Куба, че съветската политика към Куба е неправилна. Демонстрирал е хладнина, не е дал и повод че желае да се търсят пътища за контакти и за нормализиране на отношенията. Печатът не помести съобщение за срещата на Солдатов и Фидел Кастро.

Принизяването на ролята на КПСС и zlepоставянето на Съветския съюз не е от сега, а от години наред. То се засилва постепенно от карибската криза насам.

Въпросите, от които предумишлено се създава напрежение, са следните:

а/ Стратегията и тактиката в Латинска Америка. Кубинското ръководство настоява да се приемат от партиите неговите оценки, форми и методи на борба. Според кубинските възгледи, докато революцията не победи на континента, кубинската революция не може да се смята че е гарантирана от империалистическо нахлуване. Дори и без изгледи за победа, въоръжена борба в латиноамериканските страни отнема възможността на САЩ за нападение срещу Куба.

Курса на икономическо сътрудничество и търговски връзки между социалистическия лагер и латиноамериканските държави се оценява като удар в гърба на Куба. Този курс е в коренно противоречие с курса на Куба в Латинска Америка. Отправят се обвинения не само в смисъл че помагаме на хората които разстрелват партизаните, но и на режимите, които са обявили бойкот на Куба.

б/ В общия си курс Куба по същество се противопоставя на политиката на мирно съвместно съществуване и я оценява като политика на съглашателство с империализма.

Проекта за неразпространение на ядрено оръжие, внесен за обсъждане в ООН, беше още един повод използван от Куба за много остри атаки против Съветския съюз и за поставяне на една дъска на политиката на САЩ и Съветския съюз.

в/ Трябва да се отбележи, че напоследък все по-ясно се забелязва намерението на Куба да установи едно различие в отношението си към европейските социалистически страни от отношението към Съветския съюз.

Непрестанно се натрапва идеята, че с малките социалистически страни много по-лесно се установява разбирателство, че си приличаме, че нашия опит, опита на малките социалистически страни може да оказва помощ в строителството на Куба. Или както заяви Фидел в речта си от 30 май, страните заплашени от империализма, като ГДР и Куба, трябва да си сътрудничат.

Няма единен план, няма единен бюджет, не стоят за решаване въпросите за рентабилност, за производителността на труда, за стопанската сметка.

- Широко се говори за едновременното строителство на социализма и комунизма. В една от последните речи Фидел заяви, че в Куба ще се изгражда тропически, истински комунизъм. Провеждат се мероприятия, които според ръководството, откриват пътя към комунизма. Примерно: входа за спортните състезания е безплатен, градските телефонни разговори са безплатни, от 1970 г. няма да се плаща наем за жилище, кафето ще е безплатно и т.н.

- Преувеличава се ролята на съзнанието. На тази основа се отричат и отхвърлят материалните стимули. В практиката на сегашния етап, това спъва развитието на производителните сили и производителността на труда, включва битовото обслужване и създава допълнителни трудности.

В последно време се издига тезата за "упование на собствените сили" както в отбраната на страната, така и в социалистическото строителство, като гаранция за независимостта на политиката на Куба.

7. Какви най-общи изводи могат да се направят за вътрешното положение на страната

- Тежко икономическо състояние. На тази основа - рязко влошаване на снабдяването на населението и създаване на настроения. Елементи на недоволство. Липса на пълна вяра в обявените планове и обещания на ръководството, тъй като много пъти обещанията не са изпълнявани.

- Вътрешна политическа стагнация след пленума. Създаване обстановка, в която не могат да се обсъждат недостатъците и причините за тях.

- Засилване на идеологическата и политическата обработка на масите в духа на концепциите на ръководството.

- Задълбочаване на антисъветските настроения. Премълчаване на съветската помощ и вобще на живота и успехите на съветската страна, на КПСС и социалистическия лагер. Инсинуации за натиск от Съветския съюз върху Куба.

- Пълна мобилизация на народа за решаване на стопанските проблеми - доброволно и принудително. Елемента на военизиране е в ход.

- Следващите 2-3 години имат решаващо значение за развитието на Куба.

III. ЗА НАШАТА РАБОТА В КУБА, ЗА ПО-НАТАТЪШНОТО РАЗВИТИЕ НА ОТНОШЕНИЯТА

Бъдещите взаимоотношения на Куба със социалистическите страни ще зависят много от развитието на отношенията между Куба и СССР. Нещо повече, от тези взаимоотношения много ще зависи бъдещия курс на кубинското ръководство.

Трудностите в отношенията между Куба и Съветския съюз се зародиха в периода на Караибската криза. Известно е, че кубинското ръководство до сега не се е примирило с извеждането на ракетите от Куба, Караибската криза създаде недоверие и хладина на кубинското ръководство към Съветския съюз. Смяташе се, че с време настроенията на недоволство по отношение на Съветския съюз ще се изживеят.

През 1964 г. Фидел Кастро посети за втори път Съветския съюз. Подписаните документи внесоха известна увереност, че трудностите вследствие караибската криза са в процес на преодоляване.

Към края на същата година се състоя в Хавана конференцията на комунистическите партии от Латинска Америка, която бе оценена като важна стъпка в по-нататъшното подобряване на отношенията и сътрудничеството между Кубинската комунистическа партия и останалите братски партии от континента.

Към тези причини трябва да се прибави голямото значение на разрастващия се култ към личността на Фидел, субективизма, създадената вече атмосфера на непогрешимост и гениалност на Фидел, атмосфера на подозрителност и борба за запазване и печелене на позиции. Тази обстановка не дава възможност да се поправят и съвсем очевидни грешки, които се виждат от някои от другите ръководители.

Какво представляват идейно-политическите
позиции на Фидел Кастро

В латиноамериканския печат, в редица буржоазни издания се говори за кастризм, т.е. за система от възгледи на Фидел Кастро, възгледи различни от марксизма-ленинизма.

Вече в Куба официално се заявява, че марксизма, изучаван по книгите, е остарял, че съвременния марксизъм е заложен в кубинската революция, във II хаванска декларация и пр. С други думи идеологическата основа на целия курс на кубинското ръководство са възгледите на Кастро.

В доскорошния теоритически орган на ЦК на ККП "Куба социалиста" кастризмът бе формулиран фигуративно като мартинианска фиданка /от Хосе Марти/, на която е присаден марксизма.

Най-пълна разработка на кастризма е направил Режи Дебре, макар че брошурата му "Революция в революцията" засяга само въпросите на стратегията и тактиката на революционната борба.

Схематично биха могли да се посочат някои от най-характерните черти на кастризма.

- Въоръжената борба е единствения път за победата на революцията.

- Няма защо да се чака да изреят условията за въоръжено въстание. Трябва да се създаде партизански отряд. Големият мотор - всенародната въоръжена борба - може да бъде пуснат в действие само от малкия мотор - партизанския отряд.

В отряда се създава и развива военното и политическо ръководство на революцията.

67

- Отрича се ръководната роля на работническата класа и на компартията в революционния процес. Комунистите се квалифицират като псевдореволюционери, съглашатели, които спъват революцията.

- Движущата сила на революцията са студентите.

- Счита, че главното противоречие на съвременната епоха е противоречието, което съществува между империализма и третия свят.

- Откъсва национално-освободителното движение от социалистическия лагер.

- Премълчава ролята и съществуването на социалистическия лагер, на КПСС и международното комунистическо движение.

- Разделя държавите на напреднали и изостанали, малки и големи, но никога не говори за социалистически и капиталистически страни.

- Опитва се да провежда политика на изолация на Съветския съюз от останалите социалистически страни, или по-точно да създава блок с някои социалистически страни, без Съветския съюз.

- Оценява марксизма-ленинизма като закостенел. След Ленин революционната теория не е била развивана. Кастризмът събужда и развива теорията.

- Не приема линията на мирно съвместно съществуване и смята, че в практиката това е линия на съглашателство с империализма.

- Поддържа политиката за създаване на "един, два... много Виетнама..."

- И на теория и на практика е за износ на революцията.

- В областта на строителството на социализма кубинското ръководство прокламира, че провежда линията на едновременно изграждане на социализма и комунизма.

- Отрича материалните стимули и смята, че те водят към възстановяване на капитализма. Критикува икономическата политика на нашите страни.

- Въвежда всички методи в икономиката и целостния живот на страната, за да реализира изпълнението на задачите.

- Кастризмът претендира, че дава единствено правилния отговор на проблемите в Латинска Америка.

Както вече е изложено по-горе, идейно-политическата платформа на Фидел Кастро не се оформи изведнаж. Тя премина един етап на развитие, през който се отдалечаваше кубинското ръководство от международното комунистическо движение и преди всичко от СССР и социалистическите страни, етап през който постепенно заемаха връх антимарксистките концепции.

Има голяма истина в разсъжденията на някои дейци от латиноамерикански партии, че Фидел е изучавал марксизма, но не го е разбрал и сега се опитва да го прилага към своите дребно-буржоазни, интелегентски схващания.

Всички факти говорят, че става дума за сбор от възгледи с различен произход, възгледи враждебни на марксизма-ленинизма, прикрити с една лява фразеология. Затова и наред с елементите на марксизъм в идейно-политическите възгледи на Фидел Кастро, могат да се намерят елементи на различни други течения, като троцкизъм, анархизъм, утопичен социализъм, бланкизъм и пр.

За по-нататъшно развитие на отношенията
между нашите две страни при сегашната
обстановка

Очевидно изложените по-горе обстоятелства в голяма степен определят и по-нататъшното развитие на нашите отношения.

Както сме излагали и друг път, кубинското ръководство проявява едно положително отношение към нашата страна и партия. То очаква с интерес посещението на др. Тодор Живков. Кубинското ръководство е заинтересовано от това посещение. Чрез него то ще преследва укрепване на своя престиг както вътре, така и вън от страната. Нашата партия има авторитет в Куба. С голяма популярност се ползва Г. Димитров.

Изпращаните досега специалисти и техната добра работа, също са помогнали за създаване едно добро отношение към нашата страна и към нашето партийно ръководство.